

Studiehandledning

Studieperiod: ht 2022
(Uppdaterad: 2022-06-21)

Samtal, bemötande och förhållningssätt i socialt arbete, **7,5 hp, 745G46**

Communication and Professional Development in Social Work,
7,5 ECTS Credits

Kursansvarig: Elin Nilsson, elin.nilsson@liu.se

Examinator: Elin Nilsson, elin.nilsson@liu.se

Medverkande lärare

Namn lärare	E-post
Johanna Andersson	Johanna.a.andersson@liu.se
Emmy Dahl	Emmy.dahl@liu.se
Elin Nilsson	Elin.nilsson@liu.se
Annette Sverker	Annette.sverker@liu.se
Madeleine Wirzén	Madeleine.wirzen@liu.se

Innehåll

Viktiga dokument och webbsidor för kursen	2
Frågor	2
Kursens innehåll	2
Kursens lärandemål och examination.....	2
Kriterier för betyg på helkurs	4
Detaljschema för kursen.....	4
Föreläsningar/läshänvisningar.....	4
Arbetsgrupper.....	5
Arbetsgrupp I: Fokus på artiklar om kommunikation och samtal	5
Arbetsgrupp II: Fokus på artiklar om empati	5
Arbetsgrupp III: Fokus på artiklar om intersektionalitet	6
Arbetsgrupp IV: Fokus på artiklar om samtal i somatisk sjukvård	6
Färdighetsträningar	6
Färdighetsträning I	7
Färdighetsträning II.....	7
Färdighetsträning III.....	7
Färdighetsträning IV	7
Igentagning Färdighetsträningar	7
Seminarier	8
SEM9: Intersektionalitet, etik och makt i socialt arbete.....	8
SEM5: Professionellt förhållningssätt (skriftlig gruppuppgift).....	9
Examinationer	10
EXM2: Skriftlig individuell hemtentamen.....	10
SEM8: Examinande muntligt seminarium	11
Övriga moment	11
Lärandedialog.....	11
Frågestund inför EXM2	12
Allmän information	12
Beslut om särskilda medel för pedagogiskt stöd i studiesituation.....	12
Information om undervisning och arbetsformer.....	12
Studentinflytande via Lärandedialog och Studentråd.....	12
Kurslitteratur och referenslitteratur	13
Kursvärdering.....	13
Schema.....	13
Vad är en disciplinförseelse?.....	13
Upphovsrätt.....	14
Pandemirestriktioner	15

Viktiga dokument och webbsidor för kursen

Varje kurs hanteras formellt genom ett antal dokument (som finns tillgängliga via Lisam), dessa är:

Programhandbok

Kursplan

Litteraturlista

Studiehandledning

Glöm inte att ha med dessa dokument till kursintroduktionen

Viktig information finns på LiUs webbsida **Mina studier**.

Den lärplattform som används är **Lisam**. All kursinformation, olika kursdokument samt kurskommunikation läggs ut där. Ibland används även kommunikationsverktygen **Teams** och **Zoom** samt digitala tentamen i **WISEflow**.

Frågor

Vid frågor titta först i denna Studiehandledning, Programhandboken eller LiUs webbsida och Mina studier då mycket av informationen finns i dessa dokument och på webbsidan. Hittar ni inte svaret hör med någon i arbetsgruppen. Om frågan fortfarande kvarstår så går det bra att ställa den till kursansvarig på den Frågor och svar-funktion som finns på varje kurs Lisam-sida. På så vis får alla ta del av frågan och kursansvarig slipper svara på samma fråga flera gånger. Är frågan av mer privat karaktär som inte alla behöver ta del av går det givetvis bra att mejla kursansvarig. Ni är många studenter och det blir väldigt mycket arbete med att svara på enskilda mejl. Så om möjligt spara också frågor till utsatta frågestunder.

Kursens innehåll

Välkommen till kursen! Kursansvarig samt examinator för kursen är Elin Nilsson. I lärarlaget ingår också Annette Sverker, Madeleine Wirzén, Johanna Andersson samt Emmy Dahl. Det är oss som ni kommer att möta vid föreläsningar, seminarier, färdighetsträningar och avslutande examinationsseminarier. Avsikten med denna studiehandledning är att den ska hjälpa dig att orientera dig genom kursen.

Kursen behandlar teorier och aktuell forskning om kommunikation och samtal. Verbal och icke-verbal kommunikation samt sammanhangets betydelse problematiseras. Socionomens profession och yrkesroll diskuteras i relation till empatisk förmåga, värdegrund och social kontext. Den studerande tränar kommunikation i olika gruppövningar och rollspel. I reflekterande processer analyseras professionella samtal och bemötande utifrån olika perspektiv. Vidare behandlas betydelsen av att ge och ta emot återkoppling samt att förstå betydelsen av självkänedom och personlig professionell utveckling i socialt arbete.

Kursens lärandemål och examination

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

1. visa kunskap om kommunikationsteorier och kommunikationens betydelse i socialt arbete
2. visa färdighet och förmåga att använda kunskaper om kommunikationsteorier och kommunikationsmodeller i möte med individer i socialt utsatta situationer
3. visa grundläggande förmåga i professionellt förhållningssätt och att genomföra professionella samtal

4. visa färdighet och förmåga att reflektera kring betydelsen av bemötande och pröva det egna förhållningssättet vid kommunikation i socialt arbete
5. visa förmåga att reflektera kring vikten av etik och empati i socionomens olika möten.

Lärandemålen examineras återkommande och kontinuerligt under kursen. Examinationerna ska även ses som lärtillfällen. **Generell information om examination samt om plagiering finns i Programhandboken eller LiU:s webbsida och Mina studier.**

Examinationen av kursen grundar sig på färdighetsträningar, aktivt deltagande i obligatoriska seminarier samt individuella muntliga och skriftliga uppgifter. Den avslutande examinationen av kursen består av två delar, en skriftlig hemtentamen och ett muntligt examinationsseminarium. Den skriftliga delen utgår från en hemtentamen som är uppbyggd kring en fallbeskrivning. Fallet med tillhörande frågor kommer att läggas ut på kursplattformen LISAM strax efter kursstart. Den skriftliga hemtentamen och det muntliga examinationsseminariet bör genomföras vid samma tentamenstillfälle. Om det ena momentet skulle underkännas behöver bara detta examineras igen.

Samtliga uppgifter i kursen examineras individuellt även om de sker i arbetsgruppen. Syftet med detta är att du som studerande, tillsammans med arbetsgruppen, ska ha möjlighet att både redogöra för hur du själv arbetat med uppgifterna, men också att lyssna på och reflektera kring hur andra redogör för de olika perspektiv som valts. Detaljerad information om examinationsformer och betygsriterier återfinns nedan i studiehandledningen.

Ersättningsuppgifter lämnas in senast en vecka efter kursens slut (se schema för deadlines). För sent inlämnad ersättningsuppgift innebär att examinationen får göras om vid nästa kurstillfälle. Kontakta utbildningsadministratörerna så kan de lägga in dig i nästa kurstillfälles Lisam-rum.

Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle. Den som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

Följande examinerande moment ingår i kursen:

BENÄMNING MOMENT	I HUVUDSAK LÄRANDEMÅL	EXAMINATIONSKOD	HP	BETYG	ÅTERKOPPLING
Tentamen	1, 5	EXM2	4	U, G, VG	Skriftlig återkoppling via Lisam utifrån bedömningskriterierna
Färdighetsträning 4 övningar	2, 3, 4	FÄR2	2	U, G	Muntlig återkoppling direkt i anslutning till färdighetsträningarna.
Litteraturseminarium: Intersektionalitet, etik och makt i socialt arbete	1, 3, 5	SEM9	0,5	U, G	Muntlig återkoppling ges på plats av ansvarig seminarieledare.
Litteraturseminarium: Professionellt förhållningssätt (skriftlig gruppuppgift)	1, 3, 4	SEM5	0,5	U, G	Skriftlig återkoppling ges av ansvarig lärare på inlämnad uppgift.
Examinationsseminarium	1, 5	SEM8	0,5	U, G	Muntlig återkoppling ges direkt i anslutning till seminariet.

Kriterier för betyg på helkurs

På de obligatoriska momenten kan du bli underkänd eller godkänd. På den individuella skriftliga examinationen i form av hemtentamen kan du erhålla betyget underkänd, godkänd eller väl godkänd. För betyget godkänd på kursen krävs godkänd eller deltagit på kursens samtliga provkoder. För betyget väl godkänd på kursen krävs därtill betyget väl godkänd på den individuella skriftliga examinationen.

Detaljschema för kursen

Här presenteras kursens olika moment med beskrivning av momentets genomförande, litteraturanvisningar och föreläsare. I följande tabell presenteras kursens föreläsningar i kronologisk ordning, och därefter följer kursens övriga moment kategoriserade utifrån form (seminarier, färdighetsträningar, arbetsgrupper och tentamen). Se schemat för tid och datum för momenten.

Föreläsningar/läshänvisningar

FÖRELÄSNING	FÖRELÄSARE	LITTERATUR	FÖRDJUPNING
Introduktion av kursen	Elin Nilsson	Programhandbok Kursplan Litteraturlista Studiehandledning	
Interpersonell kommunikation	Elin Nilsson	Eide & Eide (2006), kap. 1, 3; Røkenes & Hanssen (2016), kap. 2 & 7.	
Samtalsfärdigheter	Elin Nilsson	Eide & Eide (2006), kap. 6, 7, 8 & 9.	
Institutionella samtal	Madeleine Wirzén	Herz & Johansson (2019), kap 1,2, 6 & 7; Røkenes & Hanssen (2016), kap. 1 & 3.	
Standardiserade samtal	Madeleine Wirzén	Hertz & Johansson (2019). ss. 20-22, 87-88.	Martinell Barfoed (2014).
Intersektionalitet och samtal i socialt arbete	Emmy Dahl	Herz & Johansson (2019), kap. 5 samt Kullberg, Herz, Fäldt, Wallroth & Skillmark (2012), kap. 1, 2 & 5.	
Samtal med barn	Johanna Andersson	Socialstyrelsen (2018).	Øvreeide & Erlandsson (2010).
Samtal och kognitiv Funktionsvariation	Elin Nilsson	Eide & Eide (2006), kap. 1, 6, 7, 8, & 9; Rowland & McDonald (2009).	
Flerpartssamtal	Elin Nilsson	Røkenes & Hanssen (2016), kap. 8.	Bülow, Persson Thunqvist, & Sandén, (2012), kap. 7.

Arbetsgrupper

I arbetsgruppen sker lärandet genom att ni tillsammans bearbetar och reflekterar över föreläsningar, litteratur och gemensamma uppgifter. Arbetsgruppen är tänkt som en resurs för er som enskilda studerande under hela kursen, något som kräver att alla bidrar till gruppens arbete. Arbetsgruppen är ett viktigt instrument för att uppnå kursens mål. Det är i dialog med andra, som man har möjlighet att få syn på sina värderingar liksom på kunskap och okunskap och därmed fördjupa egen kompetens. Arbetet i arbetsgruppen är både viktigt för att ge diskussioner kring attityder, värderingar och kunskap en dynamisk prägel och för att så många perspektiv som möjligt ska synliggöras. Det är av stor vikt för lärande- och grupprocessen att ni regelbundet utvärderar ert eget och gruppens arbete i slutet av några av era arbetstillfällen eller vid de reflektionspass som sker regelbundet i arbetsgruppen. Arbetsgruppsstillfällena är studentledda, och ni ansvarar själva för att organisera era möten. Vid varje arbetsgruppsstillfälle finns en lärare tillgänglig för frågor, primärt via mail, se schema för information om vem det är.

Arbetsgrupp I: Fokus på artiklar om kommunikation och samtal

Litteratur: Hall, Christopher, och Stef Slembrouck. (2009). "Communication with Parents in Child Welfare: Skills, Language and Interaction". *Child & Family Social Work* 14(4): 461–70. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2206.2009.00629.x> samt Richards, Sally, Gillian Ruch, och Pamela Trevithick. (2005). "Communication Skills Training for Practice: The Ethical Dilemma for Social Work Education". *Social Work Education*, 24(4): 409–22. <https://doi.org/10.1080/02615470500096928>

Instruktioner: Under denna arbetsgrupp fortsätter ni att diskutera föreläsningars innehåll samt går igenom och bearbetar de valda artiklarna som idag handlar om centrala aspekter av samtal och kommunikation. Använd "Systematisk läsning av litteratur" (som ni finner på Lisam under Kursdokument > Litteratur) som stöd i bearbetningen av artiklarna. Stötta varandra i att förstå dem bättre och reflektera över vad de hjälper er att få syn på gällande samtal och kommunikation!

Börja gärna också fundera på vilken två skönlitterära böcker som er arbetsgrupp skall läsa och hur ni ska dela upp er (se information under rubriken se information under rubriken **SEM5: Professionellt bemötande och förhållningssätt (skriftlig gruppuppgift)**).

Arbetsgrupp II: Fokus på artiklar om empati

Litteratur: Lynch, Amy, Fiona Newlands, och Donald Forrester. (2019). "What Does Empathy Sound like in Social Work Communication? A Mixed-Methods Study of Empathy in Child Protection Social Work Practice". *Child & Family Social Work*, 24(1): 139–47 samt Holm, Ulla. (2002), Empathy and professional attitude in social workers and non-trained aides. *International Journal of Social Welfare*, 11(1): 66-75

Instruktioner: Här ska ni fortsätta att diskutera föreläsningarna. Koppla till kurslitteraturen. Fundera gärna också vidare på era erfarenheter från den första färdighetsträning. Vad i denna kan ni nu koppla till de nya teoretiska kunskaper som föreläsningar och litteratur har gett er? Momentets artiklar fokuserar på hur empati kan användas och förstås i samtal. Gå igenom dem tillsammans, red ut svårigheter och funderingar ni har och reflektera över hur ni kan använda dem rent praktiskt i samtal. Använd "Systematisk läsning av litteratur" (som ni finner på Lisam under Kursdokument > Litteratur) som stöd i bearbetningen av artiklarna.

Arbetsgrupp III: Fokus på artiklar om intersektionalitet

Litteratur: Mattsson, Tina. (2014). "Intersectionality as a Useful Tool: Anti-Oppressive Social Work and Critical Reflection". *Affilia: Journal of Women and Social Work*, 29(1): 8–17. <https://doi.org/10.1177/0886109913510659> .

Instruktioner: Förutom att använda tillfället som en resurs för att diskutera föreläsningar och kurslitteratur så kan ni också ägna en del av tiden åt att förbereda er inför seminariet om intersektionalitet genom att gå igenom seminariets litteratur.

Momentets artikel fokuserar på intersektionalitet i samtal och socialt arbete. Gå igenom den tillsammans, red ut svårigheter och funderingar ni har och reflektera över deras värde för er framtida profession. Detta kan även fungera som en form av förberedelse för veckans seminarium. Använd "Systematisk läsning av litteratur" (som ni finner på Lisam under Kursdokument > Litteratur) som stöd i bearbetningen av artiklarna.

Arbetsgrupp IV: Fokus på artiklar om samtal i somatisk sjukvård

Litteratur: Sverker, Annette; Östlund, Gunnel; Börjeson, Martin; Hägerström, Margareta & Gåfvells, Chatarina. (2017). The Importance of Social Work in Healthcare for Individuals with Rheumatoid Arthritis. *Quality in Primary Care*, 25(3): 138-147 samt Rowland, A och McDonald, L. (2009). "Evaluation of Social Work Communication Skills to Allow People with Aphasia to Be Part of the Decision Making Process in Healthcare." *Social Work Education* 28(2): 128–44. <https://doi.org/10.1080/02615470802029965>

Instruktioner: Under denna arbetsgrupp kan ni diskutera era erfarenheter och reflektioner över förra veckans färdighetsträning och koppla till kurslitteraturen. Ni ska även bearbeta momentets artiklar som handlar om socialt arbete i den somatiska sjukvården. Fundera över vad artiklarna belyser när det gäller att arbeta med människor med somatiska problem och sjukdomar? Vad behöver man som professionell tänka på? Behöver man anpassa hur samtalen läggs upp och genomförs? Använd "Systematisk läsning av litteratur" (som ni finner på Lisam under Kursdokument > Litteratur) som stöd i bearbetningen av artiklarna.

Ni kan även avsätta en del av arbetsgruppsträffen till att förbereda inför seminarieuppgiften om professionellt förhållningssätt & bemötande (se information under rubriken **SEM5: Professionellt bemötande och förhållningssätt (skriftlig gruppuppgift)**).

Färdighetsträningar

Färdighetsträningarna (FÄR2) är obligatoriska och sker i mindre grupper i form av intervjusituationer och rollspel. Arbetsformen vid en färdighetsträning är den att en student intervjuar, en student blir intervjuad och de övriga i gruppen fungerar som observatörer med olika uppgifter. Efter varje intervjusituation har vi i gruppen ett samtal omkring situationen, med fokus på hur man som intervjuad upplevde situationen, samt upplevelsen av att intervjuas. Därefter ger observatörerna sin återkoppling. Det är viktigt att återkopplingen inte bara handlar om att värdera samtalets innehåll ("Detta var bra/dåligt"). Fokus bör snarare ligga på att analysera och diskutera samtalets form och förlopp och konsekvenserna av att genomföra samtalet på ett visst sätt. Exempel på samtalsaspekter man kan fokusera på är samtalets inledning (Bjöd den in till fördjupade beskrivningar av samtalspartnern? Hur introducerades samtalets syfte och ämne?), vilka frågeformer användes (Öppna? Slutna?) och hur samtalsledaren svarade på det som den intervjuade sade (Förekom det exempelvis speglingar eller sammanfattningar?). Ytterligare en anledning till att inte vara för värderande i återkopplingen är att syftet med färdighetsträningarna

är just att träna förmågan att planera och genomföra samtal. Det är ganska vanligt att känna att det är nervöst att genomföra samtal inför varandra. För att vi skall kunna göra övningarna på bästa sätt krävs det därför att vi har en trygg och tillåtande miljö och att alla kommer ihåg att det inte kan förväntas att man skall kunna detta redan från början. Det handlar alltså inte om att genomföra ”perfekta” samtal. Poängen är snarare att vi ska ha ett konkret exempel att utgå från i våra diskussioner om samtal, bemötande och förhållningssätt.

Under ett färdighetsträningspass hinner vi med två till tre samtal. Som student kommer du under kursens färdighetsträningar att få pröva på samtliga roller. Till varje tillfälle är det viktigt att ha läst instruktionerna för det specifika tillfället och att ha med sig papper och penna. Det är okej att anteckna på laptop som observatör men inte som intervjuare. Under denna kurs har vi fyra färdighetsträningar, med stegvis progression. Varje färdighetsträning har ett specifikt fokus och de kan skilja sig åt gällande upplägg.

För att erhålla betyget godkänd på färdighetsträningarna krävs aktiv medverkan i intervju och rollspelssituationen samt som observatör. Frånvaro från färdighetsträning kan enbart tas igen vid schemalagt ersättningstillfälle. Vid ersättningstillfället kommer de som enbart missat ett tillfälle att prioriteras. I mån av tid kommer de som missat två att få plats. Har man missat fler än två tillfällen får momentet tas igen vid nästa kursomgång.

Färdighetsträning I

Instruktioner: Vid färdighetsträning I är temat rollen som blivande socionom. Ni kommer att intervjua varandra kring era upplevelser och tankar om att studera till socionom. Fallbeskrivning kommer att delas ut i samband med övningen.

Färdighetsträning II

Instruktioner: Vid färdighetsträning II är temat intervju kring ett enklare problem. Här arbetar vi med ett litet, avgränsat problem som du som blir intervjuad skulle vilja få belyst i ett samtal med en professionell. Detaljerade instruktioner kommer att delas ut i samband med övningen.

Färdighetsträning III

Instruktioner: Vid färdighetsträning III är temat mötet klient–socionom och under denna färdighetsträning arbetar vi med tre olika fall, i form av rollspel. Fallbeskrivningarna ges ut i samband med övningen.

Färdighetsträning IV

Instruktioner: Vid färdighetsträning IV kommer arbetsgruppen att arbeta med ett fall involverandes flera klienter. Fallbeskrivning kommer att ges ut i samband med övningen.

Igentagning Färdighetsträningar

Instruktioner: Anmälan till igentagning av färdighetsträningar görs på Lisam. Man kan högst anmäla sig till två tillfällen. Vid många anmälda kommer de som enbart missat ett tillfälle prioriteras. De som missat två kommer med i mån av plats. Har man missat fler än två tillfällen får dessa göras vid nästa kursomgång.

Seminarier

Seminarierna under denna kurs är obligatoriska och poänggivande, och aktivt deltagande krävs.

SEM9: Intersektionalitet, etik och makt i socialt arbete

Instruktioner: Möten och samtal i det sociala arbetet kännetecknas av en komplex balansgång. Å ena sidan behöver socionomen förhålla sig till de individer man möter, något som ofta involverar olika former av kategoriseringar och beskrivningar av egenskaper, problem och behov. Å andra sidan genomsyras dessa möten av maktprocesser och över- och underordningar. Att kategorisera kan vara nödvändigt för att kunna göra insatser och rikta hjälpen men det kan också leda till diskriminering och förtryck. Det är därför viktigt att kunna kritiskt reflektera över ens förståelse av klienter och deras livssituation och problem. Vad är det som tas för givet? Hur påverkar kategoriseringar handlingsmöjligheterna för den professionelle? Hur hanterar man maktdilemman på ett professionellt och etiskt sätt? I detta seminarium diskuterar och reflekterar vi över sådana frågor med hjälp av ett intersektionellt perspektiv på möten i det sociala arbetet. Seminariet tar sin utgångspunkt i litteratur, föreläsningar samt videovinjetter.

Inför seminariet förväntas du ha läst Laanemets, L., Mattsson, T., & Nordling, V. (2013). Frikoppling, sammankoppling och besvärliga maktrelationer i socialt arbete. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 20(3–4), 168–185. <https://doi.org/10.3384/SVT.2013.20.3-4.2430> samt Sawyer, L. S. (2012). Intersectional Normalization Processes in a Swedish Family Assessment Home. *Affilia*, 27(2), 153–166. <https://doi.org/10.1177/0886109912444101>.

Individuell förberedelse:

1. Läs litteraturen till seminariet.
2. Titta på ett videoklipp där en individ berättar om sina svårigheter och livshistoria, detta finns på Lisam.
3. Som inträdesbiljett skall du skriva en text kring det du läst på ½-1 sida (Times New Roman, 12 pt teckenstorlek, 1,5 radavstånd). I texten ska du diskutera hur litteraturen kan användas för att kritiskt reflektera över din framtida roll som professionell. Du ska hänvisa till de två artiklarna i själva texten.
4. Lämna in uppgiften under din arbetsgrupps Lisam-sida.

Under seminariet:

1. Vi samlas först i hela seminariegruppen för en kortare genomgång inför seminariet. Ni kommer sedan att delas in i tvärgrupper.
2. Diskutera klippet med utgångspunkt i litteratur samt kursens föreläsningar och färdighetsträningar. Fundera över frågor som:
 - a. Hur uppfattar ni klienten? Vad ser ni som huvudproblemen? Hur tolkar ni det personen berättar om sin livshistoria och dess nuvarande situation? Vilken hjälp anser ni personen kan behöva? Vilka etiska aspekter är viktiga att tänka på i mötet?
3. Förbered en muntlig presentation (5-7 minuter) innan vi återsamlas i helgrupp. Ni ska kortfattat återge hur era diskussioner kring personen i videoklippet gått. Hjälpt resten av seminariegruppen att förstå hur er tvärgrupp uppfattade personen och dess livssituation och problem samt vilken hjälp och vilket bemötande ni såg som viktigast.

4. Efter återsamling i helgrupp presenterar varje tvärgrupp för resten av seminariegruppen. Tillsammans diskuterar vi sedan om era kategoriseringar, bedömningar och hjälpförslag skiljer sig åt i tvärgrupperna. Varför? Vad är det som gör att ni har olika uppfattningar? Hur påverkar era kategoriseringar vad ni tänker att man som professionell bör göra? Hur ska kategoriseringar och uppfattningar hanteras etiskt? Diskussionen ska fungera som ett sätt att få syn på ”blinda fläckar” eller saker ni tar för givet.

Bedömningskriterier seminarium för godkänt

Inlämnad skriftlig uppgift, närvaro och aktivt deltagande vid seminariet.

Frånvaro seminarium

Frånvaro från seminariet innebär ersättning i form av skriftlig inlämningsuppgift. Om du varit frånvarande och behöver komplettera, kontakta den lärare som är ansvarig för seminariet för anvisningar om hur och vilken ersättning som är aktuell. Har du varit frånvarande från seminariet har du fram till kursens slut på dig att genomföra den kompletterande uppgiften.

SEM5: Professionellt förhållningssätt (skriftlig gruppuppgift)

Instruktioner: Syftet med uppgiften är att i arbetsgruppen diskutera olika teoretiska aspekter av professionellt bemötande och förhållningssätt från kurslitteraturen, samt att tillämpa dessa i diskussioner om hur det kan ta sig uttryck i skönlitterära böcker. I respektive arbetsgrupp skall ni välja två skönlitterära böcker. Ni delar arbetsgruppen i två grupper A och B där den ena gruppen läser en bok och den andra gruppen läser en bok. Varje student läser därmed en skönlitterär bok och sammantaget läses två olika böcker i arbetsgruppen. Vid frågor kontakta ansvarig lärare Annette Sverker: annette.sverker@liu.se

Litteraturförslag:

Alakoski Susanna: *April i anhörigsverige*

Alakoski, Susanna: *Oktober i fattigsverige: dagbok.*

Alling, Morgan: *Kriget är slut*

Assarsson, Ulla: *Ett långsamt farväl: om en relation i nöd och lust med Alzheimer.*

Malmquist, Tom: *I varje ögonblick är vi fortfarande vid liv.*

Sandborg, Marcus: *En lång väg hem*

Stridsberg, Sara: *Beckomberga: ode till min familj.*

Åkerman, Sofia: *Zebra flickan* (utgången på förlag, kan vara svår att finna)

Åkerman, Sofia: *Ärr för livet.*

Boken skall läsas utifrån följande utgångspunkter:

- Vilka olika förhållningssätt hos de professionella kan ni utläsa av beskrivningarna i boken?
- Avsaknad av professionellt förhållningssätt?
- Vilken betydelse verkar förhållningssättet/förhållningssätten få för klienten och för den professionelle?
- Kan du se etiska dilemman/svårigheter som de professionella ställs inför?
- Vilka alternativ kan ni tänka er vad gäller professionellt bemötande och vilken betydelse skulle det kunna tänkas få?

Inlämningsuppgiften:

Arbetsordning: Avsikten är att ni ska delge varandra samt diskutera i arbetsgruppen de olika perspektiven på ovanstående frågeställningar utifrån den skönlitterära bok som ni har läst. Varje grupp, det vill säga grupp A och B i arbetsgruppen diskuterar och svarar på ovanstående frågor var och en för sig. Därefter träffas hela arbetsgruppen för att genomföra och författa inlämningsuppgiften som är examinerande. Arbetsgruppen gör en inlämningsuppgift där båda böckerna beskrivs.

Skriv en rapport, omfattande 4 A4-sidor med teckensnittet Times New Roman 12.

Börja med att ge en kort beskrivning av innehållet i böckerna. Därefter ska er diskussion utifrån ovanstående frågeställningar kort beskrivas. Huvudfokus i rapporten ska beskriva hur och på vilket sätt teoretiska perspektiv (utifrån kurslitteraturen) om professionellt förhållningssätt kan användas och kopplas till innehållet i böckerna? Ge minst 3 exempel från varje bok. Vidare ska ni jämföra de båda böckerna och föra en diskussion kring vilka likheter och skillnader ni kan skönja vad gäller ett professionellt bemötande respektive brist på professionellt bemötande.

Rapporten laddas upp på Lisam under inlämningar där ni också ser deadlines. Notera på rapporten vilka studenter som varit delaktiga i arbetet.

Bedömningskriterier inlämningsuppgift för att erhålla betyget godkänd uppgift: Samtliga ovanstående fem frågeställningar ska vara besvarade. Kurslitteraturen ska användas för att diskutera kring teoretiska perspektiv på bemötande och professionellt förhållningssätt. Minst tre exempel avseende professionellt förhållningssätt kopplat till respektive bok ska anges. En jämförelse avseende professionellt förhållningssätt i de båda böckerna ska vara genomförd.

Examinationer

Den sista examinationsuppgiften på kursen är individuell och består av två delar; en skriftlig anonym hemtentamen (EXM2) och ett muntligt examinationsseminarium (SEM8) med utgångspunkt i den skriftliga delen. För att uppnå godkänt resultat på tentamen som helhet krävs ett godkänt resultat på den skriftliga hemtentamen samt ett aktivt deltagande det muntliga examinationsseminariet.

EXM2: Skriftlig individuell hemtentamen

Instruktioner: Den skriftliga delen utgår från en hemtentamen som är uppbyggd kring en fallbeskrivning. Fallet med tillhörande frågor kommer finnas ute på kursrummet på Lisam från och med början av kursen. Avsikten med att lägga ut hemtentamen redan från starten av kursen är att du skall få möjlighet att kontinuerligt arbeta med, reflektera över och tillämpa kursinnehållet på det beskrivna fallet.

Hemtentamen administreras via inlämningsfunktionen på Lisam för att du som student ska vara anonym under rättningen av din examinationsuppgift. Du lämnar in din tentamen via inlämningsfunktionen och där är ditt namn inte synligt för varken lärare eller administrativ personal. Först efter att tentamen är granskad och bedömd så upphävs anonymiteten. Genom inlämningsfunktionen kan inskickade dokument även gå vidare till Urkund (mer information om Urkund nedan) utan att du som student behöver göra något extra. Utförliga instruktioner hur du genomför din inlämning kommer att finnas i kursrummet på Lisam.

Den sista examinationsuppgiften på kursen är individuell och består av två delar; en skriftlig hemtentamen och ett muntligt examinationsseminarium. För att uppnå godkänt resultat på tentamen som helhet krävs ett godkänt resultat på den skriftliga hemtentamen samt ett aktivt deltagande det muntliga examinationsseminariet. Det muntliga examinationsseminariet ger betyget U eller G. På den skriftliga hemtentamen tillämpas betygsskalan U, G och VG.

SEM8: Examinera muntligt seminarium

Instruktioner: Examinationsseminariet är ett avslutande seminarium med fokus på din tentamen. Syftet med examinationsseminariet är att den enskilde studenten får visa förmåga att diskutera och applicera den kunskap som bearbetas vid hemtentamen. För att få delta i det muntliga examinationsseminariet krävs att den skriftliga hemtentamen är inlämnad i tid. Examinationsseminariet fungerar även som ett lärtillfälle där möjlighet ges att ta del av andra studenters tentamen i syfte att resonera kring och tillämpa olika teoretiska perspektiv på den skriftliga hemtentamen.

Seminariet genomförs tillsammans med en annan arbetsgrupp. Vid seminariet kommer ni att delas in i 3-5 grupper (beroende på antalet deltagare). Varje grupp får 30 minuter på sig att utifrån era hemtentamina välja ut 1-2 teoretiska begrepp med koppling till teman rörandes samtal, bemötande och förhållningssätt i socialt arbete. Varje grupp skall sedan förbereda en kortfattad muntlig presentation där ni skall redogöra för begreppet/begreppen och dess relevans för professionella samtal i det sociala arbetet. Ni skall även beskriva hur ni tänker att det valda begreppen/begreppen kan omsättas rent praktiskt i relation till examinationsfallet: blir vissa samtalstekniker särskilt relevanta att använda? vad blir viktigt att tänka på i upplägget av samtalet? Vid seminariet får varje grupp sedan 10 minuter på sig att redogöra för och diskutera begreppet/begreppen samt dess praktiska tillämpning. Åhörarna har sedan möjlighet att ställa frågor eller kommentera på presentationen.

Presentationen skall ta sin utgångspunkt i examinationsfallet och kurslitteraturen. Alla deltagare i gruppen måste delta i presentationen.

Bedömningskriterier examinationsseminarium

- Teoretisk anknytning till kurslitteratur.
- Tydlig relatering till hemtentamensuppgiftens fall.
- Förmåga att problematisera och diskutera kurslitteraturen i förhållande till valda begrepp och samtalstekniker.

Frånvaro

Examineras vid omexaminationsseminarium, se schemat.

Övriga moment

Lärandedialog

Instruktioner: Ni har vid detta tillfälle möjlighet att diskutera ert lärande i relation till kursens lärandemål och hur upplägg, innehåll och arbetsformer/moment stödjer ert lärande.

Frågestund inför EXM2

Instruktioner: Ni har vid detta tillfälle möjlighet att ställa frågor angående hemtentamen.

Allmän information

Beslut om särskilda medel för pedagogiskt stöd i studiesituation

Har du rätt till särskilt stöd genom beslut från koordinator för studenter med funktionsvariation ska du inför **varje termin** skicka in ditt beslut till adm.socialtarbete@ikos.liu.se. **Du ska också informera varje kursansvarig i samband med kursstart.** Har inget intyg inkommit 10 dagar före tentamens startdatum gäller ordinarie inlämningsförfarande. Koordinator skriver en rekommendation men vilket stöd som är möjligt och hur mycket den eventuella förlängda skrivtiden kommer vara på är beslut som fattas av berörd examinator.

Information om undervisning och arbetsformer

Information om undervisning och arbetsformer så som föreläsningar och seminarier finns i programhandboken. Men några punkter som är viktiga att notera är att:

- Universitetsstudier bygger på eget ansvar för sitt eget lärande.
- Arbetsgruppen är viktig och arbete i arbetsgruppen ska prioriteras.
- Ej schemalagd tid är tid för individuella studier eller studier i arbetsgruppen. Ej schemalagd tid är inte detsamma som ledighet. Du som student förväntas ägna dig åt dina studier även icke schemalagd tid.

Det är viktigt att vara med på kursintroduktionen. Som det står i programhandboken: *”Vid kursintroduktionen förklaras upplägget av kursen från lärandemål till examination. I Studiehandledningen finns mycket av den informationen, men vissa saker kan behöva ytterligare förtydliganden och kursintroduktionen ger möjlighet att ställa frågor, exempelvis om examinationer. Vid kursintroduktionen tas även upp vad som framkommit i tidigare kursvärdering och även lärargruppens reflektioner och tidigare erfarenheter. Synpunkter och erfarenheter kan ha lett till en del förändringar i upplägget av kursen”.*

Studentinflytande via Lärandedialog och Studentråd

I mitten på varje kurs ska en Lärandedialog äga rum. Tid och lokal finns anslaget på schemat. Vid Lärandedialogen har du som student tillsammans med dina kurskamrater möjlighet att diskutera ditt eget lärande i relation till kursens lärandemål och hur upplägg, innehåll och arbetsformer/moment stödjer ditt lärande.

Inom varje årskurs utses 2 eller 3 kursrepresentanter som för fram årskursens synpunkter vid studentrådet. Studentråd organiseras två gånger per termin.

Kursrepresentanterna ansvarar för Lärandedialogen. Kursansvarig är med för att både svara på frågor och få svar på egna frågor kring hur kursen fungerar. Alla tjänar på en god dialog mellan studenter och ansvariga på kursen om hur lärandet kan stöttas och utvecklas på bästa sätt. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att ramarna för programmet och respektive kurser sätts bland annat av Högskoleförordningen och det lokala regelverket på Linköpings universitet. Vi har våra examensmål att uppnå och dessa är nedbrutna i lärandemål. Det finns ett regelverk för

hur utbildning får genomföras och det finns givna ekonomiska ramar att förhålla sig till. Men inom det handlingsutrymme som finns kan kursen utvecklas och det görs bäst mellan lärare och studenter tillsammans.

Kurslitteratur och referenslitteratur

En sammanställd lista med den obligatoriska kurslitteraturen finns på kursens Lisam-sida. Litteraturlistan hittas även via Mina Studier. Om det i litteraturlistan eller i studiehandledningen anges referenslitteratur så är det förslag på litteratur som kan användas som komplement till den obligatoriska litteraturen (referenslitteraturen ersätter inte obligatorisk litteratur).

Kursvärdering

Kursvärdering är viktig och inom universitetet har vi en skyldighet utveckla vårt arbete i förhållande till utbildningsplan, kursplaner och examinationsrätt. Vid kursens slut kommer en kursvärdering att sändas ut genom kursvärderingssystemet Evaluate eller så kan du använda QR koden här nedan. Du har 15 dagar på dig att fylla i värderingen. När värderingstiden är slut kommer du att få tillgång till en rapport som redovisar kursvärderingens resultat. Läraren kommer också göra en återkoppling om resultatet på kursens Lisam-sida.

Schema

Schema med lokaler publiceras i på webben. Länk finns på kursens Lisam-sidan eller via sökverktyg på Mina Studier. Följ uppdateringar av schemat inför och under kursens gång.

Vad är en disciplinförseelse?

Vad som är tillåtet och otillåtet kan variera mellan olika kurser och kursmoment. Som student är det ditt ansvar att ta del av information om vad som är tillåtet och inte tillåtet vid en examination. Vid osäkerhet är det alltid bättre att fråga läraren för att undvika missförstånd.

Främst är det tre händelser som blir frågor för Disciplinnämnden och dessa är frågor om plagiat, vilseledande (fusk) och störande av undervisning.

Plagiat är när det på olika sätt kan framstå som att de är du som skrivit texten fast den i själva verket kommer från någon annan. Det kan vara hela eller delar av text där det inte framgår vad texten kommer ifrån genom referering och citatmarkering.

Vilseledande dvs fusk kan till exempel vara otillåtet samarbete när uppgiften är individuell eller att ta med en "fusklapp" till salstentamen. Det räcker med ett försök att vilseleda för att disciplinär åtgärd ska kunna vidtas.

Disciplinära åtgärder kan även vidtas mot studenter som stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen. Även händelser där en student utsätter en annan student eller en arbetstagare vid universitetet för trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) skall anmälas till Disciplinnämnden.

För att upptäcka plagiat kan en examinator med hjälp av granskningsverktyg jämföra en students text med andra texter. Vid misstanke om plagiat, vilseledande eller då student stör undervisningen är examinatoren skyldig att anmäla detta till Linköpings universitets Disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om disciplinära åtgärder.

Norrköpings campusbibliotek utbildar och stöttar er studenter med mer information kring detta. Du kan även läsa mer om Regler och Disciplinära på LiUs webbsida "Mina Studier" samt i Programhandboken.

Upphovsrätt

Universitetsläraren har upphovsrätten till det material som skapas i tjänsten till exempel utbildnings- eller forskningsmaterial. Det finns därmed inga krav att läraren måste distribuera föreläsningsunderlag i samband med ett undervisningstillfälle. Om läraren delar med sig av detta material har studenter inte rätt att sprida det vidare. Att distribuera någon typ av undervisningsmaterial som strider mot Upphovsrättslagen kan medföra rättsliga påföljder. Enligt rektorsbeslut (Dnr LiU-2012-00312) gäller att Ljudupptagning, fotografering, filmning och liknande inspelning av föreläsningar, seminarier och andra undervisningssituationer inte är tillåten. Men den enskilde läraren har möjlighet att vid undervisningstillfället uttryckligen ge behörig deltagare i undervisningen tillstånd till ljudupptagning, fotografering eller filmning vid det aktuella undervisningstillfället. Läraren ska i sitt beslut särskilt beakta på vilket sätt ljud- eller bildupptagningen kan påverka interaktionen mellan studenter och lärare. Särskild hänsyn till studenterna ska tas i undervisningssituationer som till stor del bygger på studenternas medverkan, som exempelvis seminarier, basgruppsarbete och redovisningssituationer. Den enskilde läraren fastställer de villkor som ska gälla för inspelningen, exempelvis att endast ljudupptagning får ske.

Studenter med funktionsnedsättning, som med anledning av denna behöver särskilda hjälpmedel, äger rätt att göra ljud- och bildupptagning. Detta får endast göras av studenten själv genom personlig närvaro vid föreläsningen. Sådant behov ska meddelas i god tid före föreläsningen. Det är den enskilde studenten som har ansvar att vid förfrågan uppvisa intyg om sådant behov, utfärdat av koordinator för studenter med funktionshinder vid Linköpings universitet. Ljudupptagning, fotografering och filmning som vid ett givet tillfälle har godkänts innebär inte en rätt för student eller annan som svarar för sådan upptagning att sprida, tillgängliggöra eller på annat sätt använda upptagningen för annat än sitt personliga studieändamål. Dessa regler påverkar inte universitetets möjligheter att som ett led i universitetets verksamhet spela in, fotografera och filma föreläsningar och andra undervisningssituationer.

Upphovsrätten är även viktig att tänka på vad gäller användning av text, figurer, modeller och bilder från litteratur samt elektroniskt publicerat material.

Pandemirestriktioner

Under pågående pandemi måste det finnas beredskap i verksamheten för att kunna anpassa sig till förflyttningar mellan olika pandeminivåer. Detta kan innebära att planerad campusundervisning kan komma att ske i hybridform (dvs vissa moment förläggs på distans) eller helt på distans. Kursansvarig kommer meddela om sådana förändringar på kursens Lisam-sida. Att hålla avstånd, tvätta händerna, stanna hemma vid symtom och vaccinering är fortfarande de främsta åtgärder för att förhindra smittspridning.

Vid hybrid eller distansläge måste studenten:

- ha tillgång till dator med kamera och använda kamera i undervisningssituationer
- tänka på att vara lämpligt klädd (tex ej morgonrock)
- tänka på att befinn sig på en lämplig och ostörd plats och eventuell "sekretess"

Som vid alla seminarier förväntas samtliga deltagare förbereda sig och delta aktivt i samtal och diskussioner.